

Demokratiberedningen 2007 - 2010

Uppdrag

Visionen för Vänersborgs kommun

”Vänersborg är den framgångsrika kommunen vid Vänerns sydspets. En kommun känd för nytänkande, effektivitet och god service, en kommun där medborgarna känner sig trygga, delaktiga och har inflytande. Närheten till vattnet utnyttjas som en viktig resurs för boende, näringsliv och turism.

En god företagsmiljö, snabba kommunikationer, ett rikt utbildningsutbud och en livaktig kultur- och fritidsverksamhet gör kommunen attraktiv för såväl företagsamhet som boende.

All kommunal verksamhet omfattas av tanken på ett ekonomiskt, socialt och ekologiskt hållbart samhälle. Miljömål antagna och genomförda.”

Kommunfullmäktiges beslut 2006

I december 2006 tillsatte kommunfullmäktige demokratiberedning för mandatperioden 2007 - 2010.

Kommunstyrelsens beslut 2007

Kommunstyrelsen besluta den 10 januari 2007 vilka som skulle vara ledamöter och ersättare i demokratiberedningen.

Demokratiberedningen har vid sammanträde den 25 maj 2007 redovisat ett antal punkter samt föreslagit att kommunstyrelsen skulle fatta beslut om dessa som demokratiberedningens uppdrag. Presidierna för demokratiberedningen, kommunstyrelsen och kommunfullmäktige har haft gemensamma överläggningar om beredningens uppdrag.

Kommunstyrelsen beslutade den 4 juni 2007¹ att uppdraget för demokratiberedningen är att

1. öka medborgarinflytandet
2. höja förtroendet för politiken
3. granska förutsättningarna för att vara förtroendevald
4. analysera representativiteten
5. återrapportera kontinuerligt till kommunstyrelsen

¹ KS § 185/2007 (2007-06-04)

Alla ledamöter och ersättare under perioden²

Namn	Uppdrag	Parti	Inträde	Avgång
Monika Theodorsson	Ordförande	S	2007-01-01	2007-03-14
Kate Giöever	Ledamot	S	2007-01-01	2007-03-14
	Ordförande	S	2007-03-14	2008-08-20
	Ledamot	S	2008-08-20	
Joakim Sjöling	Ledamot	S	2007-01-01	2008-08-20
	Ordförande	S	2008-08-20	
Lena Eckerbom Wendel	Vice ordförande	M	2007-01-01	
Andreas Nyström	Ledamot	S	2007-03-14	2009-03-25
Mats Andersson	Ledamot	C	2007-01-01	
Peter Göthblad	Ledamot	FP	2007-01-01	
Roy Wallin	Ledamot	MP	2007-10-31	
Wivan Wahle	Ledamot	MP	2007-01-01	2007-10-31
Vakant	Ledamot	S	2009-03-25	
Hussein Ismail Madar	Ersättare	S	2007-01-01	
Dawod Sajid	Ersättare	S	2007-01-01	
Usa Charoensawat	Ersättare	C	2007-01-01	
Marianne Karlsson	Ersättare	C	2007-01-01	
Kerstin Andersson-Carlsson	Ersättare	M	2007-01-01	
Marie-Louise Bäckman	Ersättare	KD	2007-04-25	
Erik Hjertén	Ersättare	KD	2007-01-01	2007-04-25
Gullvi Westergren	Ersättare	V	2007-01-01	2008-09-07
Eva Lindgren	Ersättare	V	2008-11-05	2009-12-02
Marianne Ramm	Ersättare	V	2010-01-20	
Vakant	Ersättare	V	2008-09-07	2008-11-05
Vakant	Ersättare	V	2009-12-02	2010-01-20

Resurser

Ekonomi³

År	Budget tusen kronor	Utfall tusen kronor
2007	159	124
2008	167	148
2009	177	131
2010	177	

² Registerutdrag.

³ Ekonomirapporter ur ekonomisystemet

Under 2009 och 2010 har extraordinära åtgärder vidtagits med anledning av det ekonomiska läget i kommunen.

Personal

Demokratiberedningen har haft stöd från utvecklingsledaren Ronny Irekvist vid kommunstyrelseförvaltningen. Han har som en del i sin tjänst varit beredningens sekreterare och handläggare.

Aktiviteter

Sammanträden

Demokratiberedningen har haft sammanträden tre gånger under 2007, sex gånger 2008, åtta gånger 2009 och fyra gånger 2010 (t.o.m. 2010-09-07).

Ungefär hälften av sammanträdena var förlagda på så sätt att allmänheten lättare skulle kunna träffa beredningen. T.ex. var sammanträden förlagda vid Aqua Blå Vatten och visfestival, skolor, särskilda boenden och bibliotek.

Verksamhet

- Prioritering, precisera och nedbrytning av beredningens uppdrag till aktiviteter gjordes vid de första sammanträdena.⁴
- Med syfte att öka kunskapen om förutsättningarna för kommunens direktvalda politiker har två likalydande enkäter ställts till alla ledamöter och ersättare i Kommunfullmäktige. Den första enkäten gjordes under oktober 2007 och den andra under mars 2010. Rapporter togs fram och båda överlämnades till Kommunfullmäktige.
- Demokratiberedningen har under inledningen på mandatperioden granskat och analyserat förutsättningarna för att vara förtroendevald samt analyserat representativiteten. Beredningen har också värderat hur medborgarinflytandet kan ökas och hur förtroendet för politiken kan höjas.
- Demokratiberedningen arrangerade en föreläsning 2008 med Ann-Britt Karlsson vid Högskolan i Jönköping på ämnet "Det politiska uppdraget – ramar, utmaningar samt ansvarsprövningen". Till föreläsningen inbjöds ledamöter och ersättare i demokratiberedningen och kommunfullmäktige. Totalt deltog cirka 20 personer.
- Demokratiberedningen deltog med sju ledamöter i Sveriges Kommuner och Landsting konferens "Hur kan den lokala och regionala demokratin förnyas?" i Göteborg 2008.
- Demokratiberedningen har överlämnat "Rapport från Demokratiberedningen" till kommunstyrelsen.
- Vice ordföranden Lena Eckerbom Wendel besökte tillsammans med Peter Göthblad Ungdomshuset 2008. Syftet var att dels få större kun-

⁴ Demokratiberedningen 2007 §§ 9, 15, 21, 26 2007.

skap om verksamheten och dels att ungdomar skulle kunna träffa några från beredningen.

- Joakim Sjöling har 2008 varit på Torpaskolan och informerat elever om demokratiberedningen.
- Beredningen diskuterade resultatet av SCB:s medborgarundersökning.
- Demokratiberedningens ledamöter har fått Sveriges Kommuner och Landstings bok om medborgardialoger. Där finns Sigtuna och Botkyrka beskrivna som goda exempel. Demokratiberedningen genomförde studiebesök i dessa båda kommuner 2008. Ordföranden informerade sedan Kommunstyrelsens presidium om studiebesöket.
- Demokratiberedningen har presenterat sig i en tryckt folder och på kommunens webbplats.
- Demokratiberedningen har haft flera gäster som lämnat information till beredningen.
- Demokratiberedningen har deltagit på Sveriges Kommuner och Landstings Demokratidag i Stockholm 2009.
- Demokratiberedningen har lämnat förslag till yttrande, över delbetänkande av Utveckling i lokal service i samverkan: Styr samverkan – för bättre service för medborgarna (SOU 2008:97).⁵
- Demokratiberedningen genomförde 2009 en information med Lena Langlet från Sveriges Kommuner och Landsting om medborgardialog. Inbjudna var förtroendevalda, tjänstemän, allmänheten och massmedia.
- Ordföranden har informerat med kommunstyrelsens ordförande om beredningens arbete och om medborgardialog.
- Demokratiberedningen har 2009 lämnat förslag till riktlinjer för medborgardialog. Kommunstyrelsens återremitterade ärendet till demokratiberedningen för ytterligare beredning. Demokratiberedningen har därefter behandlat ärendet vid sammanträden den 8 och 28 september, den 27 oktober, den 26 november och den 16 december. Utöver diskussioner vid beredningens sammanträden har demokratiberedningens ledamöter diskuterat ärendet i sina respektive partier samt gett tillfälle för medborgardialog via kommunens hemsida. Demokratiberedningen beslutade den 16 december 2009 föreslå Kommunstyrelsen anta ”Riktlinjer för medborgardialog”. Demokratiberedningens ordförande har fått information från Kommunstyrelsens ordförande om hur ärendet bereds. Ärendet beräknas bli behandlat i Kommunstyrelsen senare under 2010.⁶
- Demokratiberedningen har yttrat sig över motion om förbättrat debattklimat vid kommunfullmäktiges sammanträden.⁷
- Demokratiberedningen har yttrat sig över ungdomspolitiskt handlingsprogram.⁸

⁵ KS 2008/614

⁶ KS 2009/87

⁷ KS 2008/635

⁸ KS 2009/292

- Demokratiberedningens vice ordförande har informerat utländska gäster och International Training Program vid studiebesök.
- Demokratiberedningens presidium har haft dialog med elever vid Fridaskolan.
- Demokratiberedningen har deltagit vid inspirationsmessa på Folkets Hus.
- Demokratiberedningen har föreslagit Kommunstyrelsen besluta att uppdra till förvaltningen att efter Kommunfullmäktiges sammanträden publicera sammandrag av besluten på kommunens hemsida.⁹
- Demokratiberedningen har föreslagit Kommunstyrelsen besluta att inför den kommande mandatperioden göra en översyn av innehåll och resurser för utbildning av förtroendevalda.¹⁰
- Demokratiberedningen har föreslagit Kommunstyrelsen besluta att inför varje beslutsärende ska det övervägas hur beslutet ska kommuniceras – en kommunikationsplan.¹¹

Resultat

Öka medborgarinflytandet

Resultatet är delvis uppnått.

Demokratiberedningen har varit en beredning som överlämnat förslag om att förbättra medborgardialogen. Ännu har det inte resulterat i gynnande beslut i kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.

Kunskapen om medborgardialog har genom beredningens aktiviteter ökat såväl i beredningen som i de politiska partierna. Det märks t.ex. i partiernas valmaterial.

Höja förtroendet för politiken

Resultatet har inte uppnåtts.

Uppdraget är nära förknippat till uppdraget om ökad medborgardialog. För att veta om resultatet har uppnåtts behöver en ny medborgarundersökning beställas från SCB.

De aktiviteter och den påverkan som beredningen har gjort under perioden är marginella i jämförelse med den övriga debatt som förts i kommunen.

Granska förutsättningarna för att vara förtroendevald

Resultatet är uppnått.

Beredningen har låtit göra två undersökningar på kommunfullmäktiges ledamöter och ersättare. Dessa undersökningar har överlämnats till kommunfullmäktige.

⁹ KS 2010/409

¹⁰ KS 2010/408

¹¹ KS 2010/491

Analysera representativiteten

Resultatet är uppnått.

Beredningen har gjort en undersökning och analys som överlämnats till kommunstyrelsen.

Åtterrapporera kontinuerligt till kommunstyrelsen

Resultatet är uppnått.

Beredningen har rapporterat både skriftligt och muntligt till kommunstyrelsen och dess presidium.

Analys

Under flera år har kommunen utvecklat kund- och brukarperspektivet på alla de tjänster som kommunen tillhandahåller. I flera undersökningar har det också bekräftats att servicen är bra. Däremot är det relativt nytt att förbättra medborgarperspektivet. En del görs redan men mycket återstår. Det är också anledningen till att Sveriges Kommuner och Landstings kongress har gett organisationen i uppdrag att stötta kommunerna i detta förbättringsarbete. Demokratiberedningens bedömning är att detta tar tid och kan få ett genombrott under den kommande mandatperioden.

Demokratiberedningen drar för egen del lärdomen att det tar tid att lära sig hur dessa uppgifter ska göras på bästa sätt. Dessutom är det beredningens uppfattning att den kunde ha gjort olika politiska utspel för att initiera diskussion.

Till kommande mandatperiod

Demokratiberedningen har all respekt för att var organisation och var tid själv ska hantera sitt ansvarsområde. Att uttala förslag till en eventuellt kommande demokratiberedning kan uppfattas som förmätet. Å andra sidan anser beredningen att den har ansvar för att överlämna sina erfarenheter och förslag så att hjulet inte behöver uppfinnas igen.

Demokratiberedningens tankar inför nästkommande mandatperiod är:

1. Systematisera medborgardialogen så att inför varje viktigt beslut görs ett övervägande om medborgardialog är lämpligt och i så fall på vilket sätt, målgrupp och tidpunkt.
2. Överväg organisationsformen för att bereda och arbeta med demokratiutveckling. Organet bör tillsättas av kommunfullmäktige. Det kan sedan diskuteras vad som bäst gynnar demokratiutvecklingen om det skall vara en demokratinämnd, ett utskott i kommunstyrelsen eller fortsätta som nu. Överväg samtidigt om det ska ledas av kommunfullmäktiges eller kommunstyrelsens ordförande, eller åtminstone av ett kommunalråd.
3. Överväg ärendegången. Beredningen är en beredning och bör ha möjlighet att direkt kunna redovisa sina uppfattningar inför kommunstyrelsen.

4. Gå igenom det material som finns i rapporterna om representativitet och de båda enkäterna till kommunfullmäktige. Detta för att inte missa synpunkter och iakttagelser som har lämnats.
5. Använd vänortsutbytet som ett tillfälle för lärande i demokratifrågor.
6. Transparensen i ett ärendes gång behöver förbättras.
7. Genomför en ny enkät till kommunfullmäktige.
8. Genomför SCB:s medborgarundersökning.
9. Gör en ny aktuell folder om demokratiutveckling.

Demokratiberedningen

Joakim Sjöling
Ordförande